

Månadsrapport till nämnd

Socialnämnden

Mar 2026

2026-04-15

Diarienummer: 26SON5

Handläggare: Emma Edorsson

Innehållsförteckning

1 Resultatrapport.....	3
2 Resultat	3
3 Årsprognos	7
4 Investeringsverksamhet	8
5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU).....	8

1 Resultatrapport

Socialnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %	Budget
TOTALT	202601-202603	202601-202603		2025 / 2026	202601-202612
Intäkter					
Taxor och avgifter	1 119	1 502	-383	-35,4%	6 007
Hysesintäkter	1 478	1 749	-271	-23,2%	6 995
Statsbidrag	7 103	4 588	2 515	114,1%	18 692
Övriga intäkter	7 772	7 511	262	17,7%	1 172
Kommunbidrag	171 510	171 504	6	0,1%	686 016
Summa intäkter	188 982	186 853	2 129	2%	747 933
Kostnader					
Personalkostnader	-96 919	-100 078	3 159	3,9%	-411 607
Inhyrd personal och konsulter	-3 638	-615	-3 023	694,4%	-2 460
Bidrag och transfereringar	-3 233	-4 020	787	13,7%	-16 079
Köp av verksamhet och entreprenad	-72 673	-60 652	-12 021	18,9%	-245 610
Hyror och fastighetskostnader	-10 202	-10 148	-54	-11,8%	-40 664
Övriga kostnader	-7 904	-6 184	-1 720	31,0%	-24 736
Material och förbrukning	-949	-761	-189	15,2%	-3 042
Fordon och transporter	-602	-567	-35	9,7%	-2 268
Måltider	-199	-186	-13	-4,5%	-756
Avskrivningar och intern ränta	-215	-178	-37	3,7%	-711
Summa kostnader	-196 535	-183 390	-13 146	11%	-747 933
Resultat	-7 553	3 464	-11 017		0

2 Resultat

Sammanfattning av resultatet för socialnämnden, mars 2026

Akkumulerat resultat uppgår till -7,6 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Utfallet avviker mot budget med -11 mnkr.

I mars har nämnden tilldelats statsbidrag som innebär att avvikelsen mot budget i princip är densamma som föregående månad, det handlar dels om väntade riktade statsbidrag, men även återsökning för placeringskostnader för ensamkommande ungdom. I huvudsak kan avvikelsen mot budget kopplas till HVB-placeringar. Redan under hösten ökade antalet placeringar och en stor del av dessa är nya/för nämnden tidigare ej kända ungdomar. Vid en jämförelse med samma period förra året är utfallet högre i år. Kostnaderna för öppna insatser/stödinsatser har dock minskat i förhållande till föregående år. Ambitionen av de besparingar som gjordes efter beslut som fattades 2024 kvarstår. Det innebär att nämnden strävar efter att ha så få placeringar som möjligt eller kortare placeringstider och att tillgodose vårdbehoven genom egna öppenvårdsinsatser.

Kommunstyrelsen har i februari beslutat tillföra nämnden kompensation för helårseffekt av hyror och kapitaltjänstkostnader för investeringar gjorda under 2025 med 60 tkr

inklusive omfördelning på delegation enligt punkt 16 i kommunplanen.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet per verksamhetsområde

Utredning vuxen -5,2 mnkr (feb -4,2 mnkr)

Avvikelsen beror på att kostnaden för de externa köpen fortsatt är höga, framför allt HVB-placeringar enligt SoL. Många av placeringarna på Utredningsenhet Vuxen hänförs från placeringar som gjort av Utredningsenhet Ungdom från början, och att en stor anledning tros vara de händelser som utspelades hösten 2025.

En granskning av ökningen av placeringar pågår. Ett uppdrag har tilldelats verksamheten att kartlägga befintliga placeringar samt undersöka förutsättningarna att via öppenvårdsinsatser avsluta en del av dessa. Dessutom behöver verksamheten fortsätta det regelbundna arbetet med att utveckla öppenvårdsinsatserna utifrån individernas behov.

Rekryteringsenheten +1,7 mnkr (feb +1,0 mnkr)

Arbetet med att inventera nätverket (på uppdrag av mottagningsenheten samt utredningsenheterna) har påverkat köpen av konsulentstödda jourhem i positiv riktning. Budgeten reducerades inför 2026, och kostnaden har fortsatt att minska. Även ersättningen i form av arvode och omkostnader till uppdragstagare har sjunkit jämfört med motsvarande period förra året.

Utredning ungdom -7,1 mnkr (feb -5,7 mnkr)

I huvudsak kan avvikelsen kopplas till de externa köpen och främst att kostnaden för HVB-placeringar ökat. Vid en jämförelse med utfallet för samma period förra året har de externa köpen ökat med 7 mnkr, varav kostnaderna för öppna insatser/stödinsatser är 1,4 mnkr lägre.

Efter en granskning av de 27 nya placeringar som gjorts under perioden okt 2025 till feb 2026 framkommer att den vanligaste orsakskategorin är psykisk ohälsa (11 st). Inom den kategorin finns en tydlig majoritet bland flickor. Av de nya placeringarna kan för perioden 8 individer kopplas till kriminalitet.

Enheten har erhållit bidrag från Migrationsverket på 1,3 mnkr efter återsökning, som avser vårdinsatser enligt LVU för ensamkommande ungdom. En post som inte är budgeterad.

Personalkostnaderna avviker med -0,8 mnkr, vilket beror på hög arbetsbelastning. Övertidskostnaden är mer än hälften av avvikelsen. Utöver det är kostnaden för inhyrd personal 0,4 mnkr för ackumulerad period. Ingen budget finns för detta. Enheten hyr tre socialsekreterare, varav två planeras avslutas i juni och en i juli. Även kostnaden för juridiska konsultationer har ökat i början av året, detta kan också kopplas till ökat antal ärenden.

Ett särskilt fokus behöver riktas mot förbättrad samverkan med regionen utifrån psykisk ohälsa. Det är också vanligt förekommande inom kategorin kriminalitet att det finns funktionshinder och psykisk ohälsa även bland dessa.

En kartläggning behöver även göras på befintliga placeringar samt vilka som har förutsättningar att via öppenvårdsinsatser avslutas. Vidare behöver verksamheten fortsätta det regelbundna arbetet med att utveckla öppenvårdsinsatserna utifrån ungdomarnas behov.

Utifrån den analys som gjorts kring unga som placeras i HVB, är en psykiatrisk problematik den mest förekommande av de placeringar som gjorts under perioden oktober 2025 till februari 2026. Sektorn har initierat behov av samverkan i länsledning (länets Regionala Samverksansstruktur). Målsättningen är att på en strategisk nivå hitta samarbetsformer med Region Gävleborg som ger mer konkreta resultat.

Familjehemsenheter -0,3 mnkr (feb +0,1 mnkr)

Enheten har kostnader för inhyrd personal som uppgår till 1,1 mnkr för perioden, vilket inte finns budgeterat. Det är i nuläget oklart hur länge avtalen är tecknade. Vakanser på egen personal förväntas märkas tydligare längre fram.

Köp av konsulentstödda familjehem har de senaste månaderna minskat i kostnad, och har i jämförelse med samma period förra året minskat i kostnad. Dock överstiger kostnaden budgeterad nivå. Det finns också en målsättning att minska kostnaden till förmån för egna familjehem. För att ge familjehemmen rätt stöd har verksamheten arbetat med tjänstedesign. Arbetar också aktivt med att motivera konsulentstödda familjehem att välja att ta uppdrag direkt från kommunen.

Enheten för våld i nära relation -0,5 mnkr (feb -0,2 mnkr)

Enheten har kostnader för inhyrd personal som kommer att finnas kvar till slutet på april, detta har till och med mars inneburit en merkostnad på 0,4 mnkr.

Enheten har arbetat med att minska externa köp senaste åren. Jämfört med samma period föregående år har kostnaderna ökat något, men håller sig ändå i paritet med budget. Budgeten reducerades med nästan 5 mnkr inför 2026.

Verksamheten har erhållit 0,4 mnkr i statsbidrag för Nya SoL, kostnader möter upp i form av böcker, resor/logi och kursavgifter.

Tillståndsenheten -0,6 mnkr (feb -0,4 mnkr)

Alla tillståndshavare ska skicka in en restaurangrapport för föregående år under mars månad. När rapporterna har kommit in behöver enheten granska dessa och eventuella kompletteringar behöver göras innan enheten kan fastställa och debitera de årliga avgifterna. Dessa avgifter står för den största delen av enhetens intäkter. Under våren sker flest ansökningar om nya tillstånd. Samtidigt finns önskemål om debitering efter sommaren, eftersom det oftast är krögarnas mest lönsamma period, vilket gör att enheten har negativ avvikelse mot budget till dess att fakturering sker.

Utredningsenhet Boende -0,7 mnkr (feb -0,2 mnkr)

Hyresintäkter boende -0,3 mnkr. Anledningen är att antalet övergångar till egna avtal för klienterna skiljer sig mot vad vi budgeterade för.

Personalkostnaderna avviker med -0,4 mnkr i huvudsak beroende på släpande kostnader för det avvecklade flyktingboendet.

Utveckling och stöd +0,3 mnkr (feb +0,4 mnkr)

Positiv avvikelse för statsbidrag avseende Ukraina och för personalkostnader på grund av vakanser. Negativa avvikelser för hyresintäkter, reparationer samt larm och bevakning.

Övergripande samt mindre verksamheter +1,6 mnkr (feb +1,1 mnkr)

Satsning inom området hemlöshet budgeterat på övergripande nivå.

3 Årsprognos

Det bör först noteras att nämndens ram förändrats i och med hanteringen av tidigare underskott, vilket innebär 25 mnkr mindre än föregående år, samtidigt som ett omfattande omställningsarbete pågår.

Vad gäller årsprognosen är det utmanande. Utan aktivt arbete skulle resultatet kunna sluta på ca -50 mnkr, dock görs nu bedömningen att en minskning av placeringar är möjligt från hösten och nämndens prognos uppgår därmed till -30 mnkr. Sektorn kommer fortsätta ha en tät uppföljning av placeringar (bl a orsaker och kostnader) för att kunna rikta och rikta om resurser under året.

Åtgärder som behöver vidtas kräver planering, men kortsiktiga åtgärder är att se över nuvarande placeringar som åligger respektive verksamhet, vilka hemtagningar som är möjliga. En målsättning är att vi kan få tydliga ekonomiska effekter från hösten 2026. Detta gäller såväl Utredning Vuxen som Utredning Ungdom. Den granskning som ska genomföras syftar till att undersöka orsakerna till de nya placeringarna som i sin tur kan leda till kunskap om hur vi kan utveckla våra egna insatser för att matcha behoven.

För barn- och unga har antalet individer vid en jämförelse med september -25 ökat med 16 (från 51 till 67 individer). För vuxen har antalet individer vid en jämförelse med juli -25 ökat med 14 individer (från 17 till 31 individer). Utifrån detta har sektorn initierat behov av samverkan i länsledning (länets Regionala Samverksansstruktur).

Målsättningen är att på en strategisk nivå hitta samarbetsformer med Region Gävleborg som ger mer konkreta resultat.

I ett längre perspektiv är en tydlig ambition att bygga ut en förebyggande och tillgänglig socialtjänst med kunskapsbaserade insatser, som möjliggör minskade placeringskostnader.

4 Investeringsverksamhet

Investeringsbudget för året uppgår till 1,4 mnkr efter beslut i Kommunfullmäktige i mars

om ombudgetering från föregående år med 0,2 mnkr. Utfallet är 0,1 mnkr för ackumulerad period och avser ljudanläggning.

Återhållsamhet generellt samt gällande anpassningar av lokaler gäller fortsatt.

5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

Resultat

Ackumulerat resultat uppgår till -7,6 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Utfallet avviker mot budget med -11 mnkr.

I mars har nämnden tilldelats statsbidrag som innebär att avvikelsen mot budget i princip är densamma som föregående månad, det handlar dels om väntade riktade statsbidrag, men även återsökning för placeringskostnader för ensamkommande ungdom. I huvudsak kan nämndens avvikelse mot budget kopplas till HVB-placeringar. Redan under hösten ökade antalet placeringar och en stor del av dessa är nya/för nämnden tidigare ej kända ungdomar. Vid en jämförelse med samma period förra året är utfallet högre i år. Kostnaderna för öppna insatser/stödinsatser har dock minskat i förhållande till föregående år. Ambitionen av de besparingar som gjordes efter beslut som fattades 2024 kvarstår. Det innebär att nämnden strävar efter att ha så få placeringar som möjligt eller kortare placeringstider och att tillgodose vårdbehoven genom egna öppenvårdsinsatser.

Ett särskilt fokus behöver riktas mot förbättrad samverkan med regionen utifrån psykisk ohälsa. Det är också vanligt förekommande inom kategorin kriminalitet att det finns funktionshinder och psykisk ohälsa även bland dessa. En kartläggning behöver även göras på befintliga placeringar samt vilka som har förutsättningar att via öppenvårdsinsatser avslutas. Vidare behöver verksamheten fortsätta det regelbundna arbetet med att utveckla öppenvårdsinsatserna utifrån ungdomarnas behov.

Utifrån den analys som gjorts kring unga som placeras i HVB, är en psykiatrisk problematik den mest förekommande av de placeringar som gjorts under perioden oktober 2025 till februari 2026. Sektorn har initierat behov av samverkan i länsledning (länets Regionala Samverksansstruktur). Målsättningen är att på en strategisk nivå hitta samarbetsformer med Region Gävleborg som ger mer konkreta resultat.

Årsprognos

Det bör först noteras att nämndens ram förändrats i och med hanteringen av tidigare underskott, vilket innebär 25 mnkr mindre än föregående år, samtidigt som ett omfattande omställningsarbete pågår.

Vad gäller årsprognosen är det utmanande. Utan aktivt arbete skulle resultatet kunna sluta på ca -50 mnkr, dock görs nu bedömningen att en minskning av placeringar är möjligt från hösten och nämndens prognos uppgår därmed till -30 mnkr. Sektorn kommer fortsätta ha en tät uppföljning av placeringar (bl a orsaker och kostnader) för att kunna rikta och rikta om resurser under året.

Åtgärder som behöver vidtas kräver planering, men kortsiktiga åtgärder är att se över nuvarande placeringar som åligger respektive verksamhet, vilka hemtagningar som är möjliga. En målsättning är att vi kan få tydliga ekonomiska effekter från hösten 2026. Detta gäller såväl Utredning Vuxen som Utredning Ungdom. Den granskning som ska genomföras syftar till att undersöka orsakerna till de nya placeringarna som i sin tur kan leda till kunskap om hur vi kan utveckla våra egna insatser för att matcha behoven.

För barn- och unga har antalet individer vid en jämförelse med september -25 ökat med 16 (från 51 till 67 individer). För vuxen har antalet individer vid en jämförelse med juli -25 ökat med 14 individer (från 17 till 31 individer). Utifrån detta har sektorn initierat behov av samverkan i länsledning (länets Regionala Samverksansstruktur).

Målsättningen är att på en strategisk nivå hitta samarbetsformer med Region Gävleborg som ger mer konkreta resultat.

I ett längre perspektiv är en tydlig ambition att bygga ut en förebyggande och tillgänglig socialtjänst med kunskapsbaserade insatser, som möjliggör minskade placeringskostnader.

Investeringsverksamhet

Investeringsbudget för året uppgår till 1,4 mnkr efter beslut i Kommunfullmäktige i mars om ombudgetering från föregående år med 0,2 mnkr. Utfallet är 0,1 mnkr för ackumulerad period och avser ljudanläggning.